

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

טיפול דינמי קצר מועד - 51830

תאריך עדכון אחרון 21-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' גבי שפיר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: gaby.shefler@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ראשון 14.10-14.40

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

לאחר סקירת הבסיס האמפירי התומך בתוצאות של טיפולים דינמיים קצרי מועד, ולאחר קריאת תיאור מלא של טיפול מוגבל בזמן, נעסוק בהיסטוריה וביסודות המשותפים לכל הטיפולים הדינמיים קצרי המועד. לאחר מכן נלמד בצורה מפורטת את מודל הטיפול המוגבל בזמן של ג'יימס מאן, נדון בהרחבה בכיתה בתיאור מלא נוסף של טיפול ונעסוק בטיפול דינמי מוגבל בזמן בילדים.

מטרות הקורס:

הכרות עם הרעיונות הסביססים והטכניקה של טיפול מוגבל בזמן בשיטת ג'יימס מאן

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
לתאר ולהבין מהו טיפול דינמי מוגבל בזמן.

דרישות נוכחות (%) :

יש דרישת נוכחות מלאה

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטאליות

תיאורי טיפולים

תירגולים של מושגים בסיסיים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הערה: מתחת לנושאי הקורס מופיעים מספרי הפריטים לקריאת חובה ורשות כפי שהם מופיעים ברשימת הקריאה המקובצת המופיעה במלואה ב"חומר חובה לקריאה"

שעור 1

הצגת תכנית הקורס ויעדיו, הכרות, דיון פתוח על עמדות ודעות התלמידים על טיפול קצר מועד מחקר בטיפול דינמי קצר מועד

45

Leichsenring F., Rabung S. & Lebing E., The Efficacy of Short-term Psychodynamic Psychotherapy in Specific Psychiatric Disorders: A Meta-Analysis. Archives of General Psychiatry, 2004, 61(12), 1208-1216.

שעור 2 ה

הדגמת טיפול דינמי מוגבל בזמן
אין חובת קריאה לשיעור זה.

שעור 3

הרצאת מבוא לטיפולים דינמיים קצרי מועד.
היסטוריה והיסודות המשותפים לגישות שונות לטיפול קצר מועד

52 או 54 פרק ראשון

-3-

-4-

קריאת רשות

14- עמ' 1-10

11- עמ' 12-16

5- פרק של מאן, עמ' 9-16

8

שעור 4

שיטת הטיפול המוגבל בזמן של מאן (חלק א')

52 או 54 פרק שני

קריאת רשות

אחד הפריטים: 28 (מאוד מומלץ), 30, 31, 32

שעור 5

שיטת הטיפול המוגבל בזמן של מאן (חלק ב')

52 או 54 תיאורי הטיפולים.

שעור 6

ראיון הערכה, בחירה והתאמה מטופלים לטיפול קצר מועד.

28- עמ' 72-79

1- פרק של דסברג ווינוקור עמ' 233-250

קריאת רשות

-10-

-12-

31- עמ' 55-62

שעור 7

התחלת טיפול (סוגיה מרכזית, חוזה טיפולי).

31- עמ' 19-40

קריאת רשות

-9-

-18-

-34-

11- עמ' 33-42

שעור 8

תרגול ראיון ובנית הסוגיה המרכזית.

31- עמ' 19-40
-38-

שעור 9
מהלך הטיפול חלק ראשון (הדגמה על מיקרה שלי).
-29-

שעור 10
מהלך טיפול חלק שני (הדגמה על מקרה שלי)

שעור 11
סיום טיפול
19
44
קריאת רשות
36

שעור 12 טיפול קצר בילדים ובמתבגרים.
גישות שונות. קראו כמיטב יכולתכם והתעניינותכם.

-21-
-35-
-41-

47 או באנגלית 51.
קריאת רשות
16
42
43

חומר חובה לקריאה:
טיפול דינמי קצר מועד
פרופ' גבי שפלר
רח' ורבורג 3 ירושלים 96544
טל: בית 02-6420195 מרפאה 02-5374505
msshelf@mscc.huji.ac.il

רשימה ביבליוגרפית

הפריטים ממוספרים. אלה שליד המספר מופיעה כוכבית, לא נמצאים באסופת המאמרים והפרקים שנמסרה למשתתפים לצילום בראשית השנה.

1*. דסברג, ח', איציקסון, י', ושפלר ג' (1989). (עורכים). פסיכותרפיה קצרת-מועד - רקע, טכניקות

ויישום. ירושלים: הוצאת מאגנס.

2. ויצטום, א', ודסברג ח' (1986). קשיים ביישום שיטת הטיפול הדינמי הקצר: התנגדות המטפלים. שיחות - כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, 1, 3.
3. שפּלר, ג' (1988א). טיפולים דינמיים קצרי-מועד - התפתחותם ומרכיביהם הטכניים המשותפים. שיחות - כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, 2, 111-122.
4. שפּלר, ג' (1988ב). טיפולים דינמיים קצרי-מועד - גורמי תהליך ותוצאות בספרות הקלינית והמחקרית. שיחות - כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, 2, 192-201.
5. * שפּלר, ג' (1993). פסיכותרפיה מוגבלת בזמן. ירושלים, הוצאת מאגנס.
6. שפּלר, ג' (1994) מחקר בפסיכותרפיה דינמית: "ההיית או חלמתי חלום?" שיחות-כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, 8, 126-130.
7. Appelbaum, S.A. (1975). Parkinson's law in psychotherapy. *International Journal of Psychoanalytic Psychotherapy*, 4, 424-36
- 8. Barber, J., & Crits-Christoph, P. Comparison of brief dynamic therapies. In: Crits Christoph, P., & Barber J. (Eds.) (1991) *Handbook of short-term dynamic psychotherapies*. New York: Basic Books. p.p.323-352
9. Binder, J.L. (1977). Modes of focusing in psychoanalytic short-term therapy. *Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 14, 232-241.
10. Binder, J.L., Henry, W.P., & Strupp, H.H. (1987). An appraisal of selection criteria for dynamic psychotherapies and implications for setting time limits. *Psychiatry*, 50, 154-166.
- 11* Budman, S.H. (1981). *Forms of brief therapy*. New York: The Guilford Press.
12. Burke, J.D., White, H.S., & Havens, L.L. (1979). Which short-term therapy? *Archives of General Psychiatry*, 36, 177-186.
- 13. Crits-Christoph, P. (1992). The efficacy of brief dynamic psychotherapy: A meta analysis. *American Journal of Psychiatry*, 149, 151-158.
- 14* Crits-Christoph, P., & Barber J. (Eds.) (1991) *Handbook of short-term dynamic psychotherapies*. New York: Basic Books.
15. Davanloo, H., & Benoit, C. (1978). Transference in short-term dynamic psychotherapy. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 29, 305-306.
16. Dulkan, M.K., (1984) Brief psychotherapy with children and their families: The state of the art. *Journal of the American Academy of Child Psychiatry*, 23, 544-551.
17. Flegnheimer, W.V., & Pollack, J. (1989). The time limit in brief psychotherapy. *Bulletin of the Menninger Clinic*, 53, 44-51.
18. Hall, M.J., Arnold, W.N., & Crosby, R.M. (1990). Back to basics: the importance of focus selection. *Psychotherapy*, 27, 578-584.
19. Hoyt, M. F. (1979). Aspects of termination in a time -limited brief psychotherapy. *Psychiatry*, 42, 208-219.
20. Hoyt, M.F., & Farrel, D. (1984). Countertransferential difficulties in time limited psychotherapy. *International Journal of Psychoanalytical Psychotherapy*, 10, 191-203.
- 21. Kirkby, R.J., & Smyrnois, K.X. (1992). The psychological health of children, cost effectiveness and brief therapy. *Australian Psychologist*, 27, 78-82.
22. Klar, H., & Frances, A., (1984). Countertransference in focal Psychotherapy.

-
- Psychotherapy and Psychosomatics*, 41, 38-41.
23. Lazarus, L.W. (1982) *Brief psychotherapy of narcissistic disturbances. Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 19, 228-236.
 24. Leibovich M., (1983). *Why short-term psychotherapy with borderlines? Psychotherapy and Pschosomatics*, 39, 1-9.
 - 25* Malan, D.H. (1963). *A study of brief psychotherapy*. London: Tavistock.
 - 26* Malan, D.H. (1976). *The frontier of brief psychotherapy*. New York: Plenum.
 - 27* Malan, D.H. (1979). *Individual psychotherapy and the science of psychodynamics*. London: Butterworths.
 28. Mann, J. (1973). *Time limited psychotherapy*. Harward university press.
 29. Mann, J. (1984). *The management of Central Issue in time limited psychotherapy. International Journal of Psychoanalytical Psychotherapy*, 10, 205-214
 30. Mann, J. (1986). *The core of time-limited psychotherapy: Time and the central issue*. In S. H. Budman (Ed.), *Forms of Brief Therapy. Second Edition*. New York: The Guilford Press.
 31. Mann, J., & Goldman, R. (1982). *A casebook in time-limited psychotherapy*. New York: McGraw-Hill.
 32. Mann, J. (1991) *Time limited psychotherapy*. In: Crits-Christoph, P., & Barber J. (Eds.) (1991) *Handbook of short-term dynamic psychotherpies*. New York: Basic Books. p.p. 17-43
 33. Mills, J.A., Bauer,G.P., & Miras, R.D. (1989). *Use of transference in Short-term Dynamic Psychotherapy. Psychotherapy*, 26, 338-343.
 34. Ornstein, P.H., & Ornstein, A. (1972). *Focal psychotherapy: Its potential impact on psychotherapeutic practice in medicine. Psychiatry in Medicine*, 3, 311-325.
 35. Peterlin, K., Sloves R. (1985). *Time-limited psychotherapy with children: Central theme and time as major tools. Journal of the American Academy of Child Psychiatry*, 24, 788-792.
 36. Pinkerton, R.S., & Rockwell, W.K. (1990). *Termination in brief psychotherapy. The case for an eclectic approach. Psychotherapy*, 27, 362-365.
 37. Rasmussen, A., & Messer, S.B. (1986). *A comparison and critique of Mann's time-limited psychotherapy and Davanloo's short-term dynamic psychotherapy. Bulletin of the Menninger Clinic*, 50, 163-184.
 38. Ryle, A. (1979). *The focus in brief interpretative psochotherapy: Dilemmas, traps and snags as target problems. British Journal of Psychiatry*, 134, 46-54.
 - 39. Shefler, G. (1988). *Application of basic psychoanalytic clinical concepts in short term dynamic psychotherapy. Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 25, 203-211.
 40. Shefler, G. (1991). *Can process research tell us the essence of psychotherapy? Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 28, 31-39.
 41. Smyrnois K.X. Kirkby, R.J. Smyrnois, S.M. & Picone, L. (1987). *Time limited psychotherapy with children: A preliminar communication. Australian Journal of Psychotherapy*, 6, 163-177.

42. Smyrnois K.X. Kirkby, R.J. (1993). Long-Term Ccomparison of brief versus unlimited psychodynamic treatmens wih children and their parents. *Journal of Consuling and Clinical Psychology*, 61, 1020-1027.
43. Uribe, V.M. (1988). Short-term psychotherapy for adolescents: Management of initial resistances. *Journal of the American Academy of Psychoanalysis*, 16, 107-116.
44. נוי -שרב דורית (1995). הסיום בטיפול דינאמי קצר מועד ואישיות המטפל. שיחות כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה. כרך י' חוב' 1, 13-19.
45. Shefler, G., Dasberg H., & Ben-Shakhar G. (1995). A randomized controlled outcome and follow-up study of Mann's Time-LimitedPsychotherapy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 63, 585-593.
- 46.* Messer, S.B. & Warren, C.S. (1995). *Models of Brief Psychodynamic Therapy: A Comparative Approach*. New York: Guilford.
47. שפּלר ג' (1998) טיפול דינמי קצר מועד במתבגרים. מתוך "ייחודיות המפגש הטיפולי עם המתבגר" בעריכת חיים דויטש, הוצאת מכון סאמיט, ירושלים.
48. Schafer R. (1974). The termination of brief psychoanalytic psychotherapy. *International Journal of psychoanalytic Psychotherapy*, 2: 135-148.
49. Warren, C. S. and Messer, S.M. (1999). Brief psychodynamic therapy with anxious children. In Russ and Ollendick (eds) *Handbook of psychotherapies with Children and Families*. Kluwer Academic/Plenum publishers, New York. Chapter 12, pp 219-237.
50. וייסמן ה. הרמתי, א. שלו, ר. (1999). ייעוץ קצר מועד בעבודה פרטנית עם ילדים ובני נוער בבית הספר. עיונים בחינוך, כרך 4 חוברת 1.
51. Shefler G. (2000) . Time-Limited Psychotherapy with adolescents. *Journal of Psychotherapy: Practice & Research*, 9, 88-99.
- 52.* Shefler G. (2001). *Time-Limited Psychotherapy in Practice*. Sussex: Brunner Routledge.
53. לאור א. (2002) פסיכותרפיה פסיכואנליטית ממוקדת ותחומה בזמן כמיכל ייחודי. שיחות, כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, כרך י"ז חוברת 1, עמ' 65-72.
- 54.* שפּלר ג. (2003) עוד על פסיכותרפיה מוגבלת בזמן. ירושלים: הוצאת מאגנס .
55. Horner, A.J. (Ed) (1994). *Treating the Neurotic Patient in Brief psychotherapy*. London: Jason Aronson Inc.
56. Molons, A. (1995). *A Question of Time: Essentials of Brief Dynamic Psychotherapy*. London: Karnac Books.
57. Levenson, H. (1995). *Time-Limited Dynamic Psychotherapy: A Guide to Clinical Practice*. Basic Books.

58. Coren, A. (2001). *Short-Term psychotherapy: A Psychodynamic Approach*. Palgrave.
59. Knekt, P., & Lindfors O. (2004). A randomized trial of the effect of four forms of [psychotherapy on depressive and anxiety disorders. *The Helsinki Psychotherapy Study*. *Studies in Social security and health*, 15-112.
60. Noy Sharav, D. (1998) *Who is afraid of STDP? Termination in STDP and therapist's personality*. *Psychotherapy*, 35, 69-77/
61. אוסטרוביל זזהבה, תצפית פעילה: טיפול קצר מועד בילדים. מתוך: פתרונות פתוחים - טיפול פסיכולוגי בילד ובסביבתו. עמודים 147-169. הוצאת שוקן, ירושלים תל אביב.
62. Leichsenring F., Rabung S. & Lebing E., (2004). *The Efficacy of Short-term Psychodynamic Psychotherapy in Specific Psychiatric Disorders: A Meta-Analysis*. *Archives of General Psychiatry*, 2004, 61(12), 1208-1216.
63. Haugvik, M. & Johns U. (2008). *Facets of Structure and Adaptation: A qualitative Study of Time Limited Psychotherapy with children expressing Difficult situations*. *Clinical Child Psychology and Psychiatry* 235-252.
64. Leichsenring, F. Salzer, S., Jaeger, U. et al (2009). *Short-Term Psychodynamic Psychotherapy and Cognitive-Behavioral Therapy in Generalized Anxiety Disorder: A Randomized, Controlled Trial*. *American Journal of Psychiatry*, 166:875-881.

חומר לקריאה נוספת:

ברשימת הנושאים מפורט מה נדרש כקריאת חובה ומה מומלץ כקריאה נוספת להעשרה ולהעמקה.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 20 %
 הגשת עבודה 80 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: